

Norrköping den 7 oktober 2022

nodatgarder@svk.se

Östsvenska Handelskammaren, ÖHK, lämnar följande synpunkter till Svenska Kraftnät, SVK, enligt regeringsuppdrag I2022/01619: Uppdrag att ansöka om att använda intäkter från överbelastning för att finansiera nödatgärder för konsumenter och företag.

Östsvenska Handelskammaren är en politiskt obunden medlemsorganisation för näringslivet i Östergötland, Sörmland och på Gotland. Vi arbetar på uppdrag av och för våra medlemsföretag för tillväxt, utveckling och ökad attraktionskraft i vår region, med särskilt fokus på tillväxtstråket från Stockholm till Linköping med omnejd. ÖHK representerar cirka 850 företag med cirka 50 000 anställda.

ÖHK vill med detta yttrande lyfta de delar som rör vår region – det vill säga elprisområde SE3. Beredningen av yttrandet har i möjligaste mån skett i samråd med ÖHK:s medlemsföretag.

Förslag:

- att skyndsamt, enkelt, transparent och proportionerligt genomföra återbetalning till företag och privatpersoner i elområde SE3 och SE4.
- att modellen utformas som en ersättning per kWh vilket också skapar incitament att industriföretag och andra på ett effektivt sätt kan styra bort sin elkonsumention från den del av dygnet när pris och konsumtion är som högst
- att stödet inte får äventyra Svenska Kraftnäts investeringar att lösa överföringskapaciteter och annan utbyggnad av Sveriges elnät.

Situationen hos medlemsföretagen

Under vecka 39 2022 genomförde ÖHK en enkätundersökning där nära 200 medlemsföretag medverkade. Resultatet är tydligt, 85 procent av företagen uppger att de är oroliga över energipriserna och dess direkta påverkan på företaget. Oron handlar både om den egna förmågan att betala energikostnader, och om sina kunders och leverantörers förmåga att göra detsamma. Vad som också är tydligt är företagens oro för den generellt minskade köpkraften hos kund vilket kan komma att leda till långtgående negativa effekter.

Oron är extra utbredd i elintensiva branscher, inte minst tillverkningsindustrin men vi noterar även att mindre företag inom till exempel restaurang- och krognäring oroas och drabbas.

Många företag ser sedan länge över sin egen energikonsumtion och har aktivt investerat i energieffektivisering. Samtidigt finns det en uppenbar risk att kommande planerade investeringar i omställning kommer att utebli som följd av de kraftigt stigande omkostnaderna.

Förslag kompenserade nödgärder

Gällande utformning och utdelningsförfarande är det viktigt att det görs skyndsamt på ett enkelt, transparent och proportionerligt sätt som minimerar administration och frågetecken. På så vis når stödet de hårdast drabbade kunderna, företrädesvis elområde SE3 och SE4 för bästa effekt.

Detta bör ske genom en modell med frånräkning om x öre/kWh från genomsnittliga timpriser. Genom en sådan modell behålls ett starkt incitament att optimera produktion och konsumtion så att samhällets totala effektuttag de dyraste timmarna kan minimeras. Den effekten är i sin tur mycket värdefull för övriga elkonsumenter och kommer även dessa till godo genom att det totala elpriset kan komma att hållas nere. Denna utformning bedömer vi även är i enlighet med det EU:s länder beslutade om 30 september 2022.

ÖHK är medveten om utmaningen att ta fram ett stöd som upplevs transparent och rättvist då tidsaspekten för många företag idag är mycket kritisk. Flertalet av de företag vi representerar har stora utmaningar med eller ens möjlighet att snabbt korrigera sina priser gentemot kund för att motverka de ökade kostnaderna.

ÖHK föreslår att industriföretag, och andra som på ett effektivt sätt kan styra bort sin konsumtion från den del av dygnet när priset är som högst, skyndsamt ges kompensation för de extra kostnader som uppstår (till exempel lönekostnader).

ÖHK ser också fördelar med en form av välavvägd utdelning som kompensation snarare än ett pristak, som riskerar minska incitamenten för energieffektivisering och heller inte belönar dem som redan vidtagit åtgärder. Återbetalning av x öre/kWh för kunder som haft rörliga prisavtal är den form vi finner mest rättvis och tar hänsyn till redan skedd skada.

ÖHK välkomnar möjligheten att inkomma med synpunkter. Yttrandet har beretts av Simon Helmér, vd, och Maria Björk Hummelgren, näringspolitisk chef.

Simon Helmér, vd
Östsvenska Handelskammaren